

Handläggare
Allar Piirsoo
Valsamordnare

Tjänsteskrivelse
2023-08-09

Diarienummer
VN-2023/6

Valnämnden

Risk- och sårbarhetsanalys för genomförandet av Europaparlamentsvalet 2024

Förslag till beslut

1. Valnämnden ger förvaltningen i uppdrag att genomföra en risk- och sårbarhetsanalys för genomförandet av Europaparlamentsvalet 2024.
2. En handlingsplan utifrån analysen ska tas fram.
3. Handlingsplanen ska redovisas för valnämnden på november sammanträdet 2023-11-16.

Sammanfattning av ärendet

Det svenska valsystemet är robust, men det går inte att utesluta att försök till påverkan av genomförande och resultat kan förekomma. I vallagen finns bestämmelser om rätten till fria och hemliga val. Skyddet gäller väljares valfrihet och rösthemlighet, men också förtroendevalda och röstmottagare vid utförandet av sitt uppdrag. För att valnämnden ska ha bra förutsättningar att genomföra ett säkert val bör en risk- och sårbarhetsanalys genomföras och en handlingsplan tas fram kopplat till analysen.

Val är en kritisk verksamhet där olika risker finns

De allmänna valen är en grundförutsättning för demokratin. Väljarnas förtroende och valresultatets legitimitet är avgörande för ett fortsatt stabilt styre. Det svenska valsystemet är robust, decentraliserat och transparent vilket minskar risken, men påverkan kan ske på olika sätt och på olika nivåer. Dels finns en risk för val- och informationspåverkan, dels finns risker i samband med röstmottagning och rösträkning.

De senaste valen har bland annat Valmyndigheten, Myndigheten för Säkerhet och Beredskap (MSB) och Säkerhetspolisen konstaterat att det finns en risk att olika krafter agerar för att påverka valrörelsen.

De nationella myndigheterna konstaterar att inför EU-valet 2019 skedde försök från utländsk makt att påverka förtroendet för valet bland annat genom spridning av missinformation. Hat och hot mot förtroendevalda är ett problem som i värsta fall kan leda till att personer hoppar av uppdrag eller väljer att inte ställa upp. I de senaste valrörelserna rapporterades det även i flera medier att röstmottagare utsatts för hat och kränkningar av personer som befann sig i röstningslokalen.

Under allmänna valen fanns en stor osäkerhet kring hur coronapandemin kan komma att påverka valet. Idag pågår det krig i Europa och de statliga myndigheterna upplever påverkan försök på våra IT-system dagligen från Ryssland. Det är något som ska tas i beaktning vid en risk- och sårbarhetsanalys.

Valnämndens ansvar

Valnämnden spelar här en viktig roll i genomförandet av röstningen och i den preliminära rösträkningen. I ansvaret ingår att utse och utbilda röstmottagare, se till att lokaler, material och ordningen i val- och röstningslokaler upprätthålls på ett korrekt och säkert sätt. Valnämnden samverkar i genomförandet av valet med regionala och nationella myndigheter.

För att genomförandet av valet ska genomföras på ett säkert sätt bör en risk- och sårbarhetsanalys genomföras. Analysen ger förutsättningar för valnämnden att vidta åtgärder för att förebygga risker samt upprätta handlingsplaner för särskilda händelser. I säkerhetsarbetet ingår också samverkan med andra aktörer både vad gäller förebyggande, informationsspridning samt krisåtgärder.

Ekonomisk konsekvensanalys

Risk- och sårbarhetsanalysen samt handlingsplanen genomförs av företrädare inom förvaltningen. Därmed innebär beslutet ingen ekonomisk konsekvens.

Barnkonsekvensanalys

Barnkonsekvensanalys är gjord enligt checklista.

Underlag för beslut

Tjänsteutlåtande daterat 2023-08-09

Beslutet ska skickas till

Akten

Åsa Franzén
Chef för kommunledningskontoret

Barnchecklista inför beslut

1. Påverkar beslutet barn?

Ja Nej

Enligt FN är alla under 18 år
att betrakta som barn

Att ta fram en risk- och sårbarhetsanalys påverkar främst valnämndens arbete, väljarna och röstmottagarna. Samtliga är över 18 år.

Om, **ja fortsätt** med frågorna.

2. Hur har barns bästa beaktats?

3. Beskriv eventuella intressekonflikter.

4. Barn tillfrågas vid övergripande fleråriga planer/styrdokument. Har så skett?

Ja Nej

Inte aktuellt. Beslutet rör inte övergripande flerårig plan/ flerårigt styrdokument

Om ja, förklara på vilket sätt barn varit delaktiga i beslutet, vilka åsikter barnen lyft fram samt hur dessa åsikter beaktats i beslutet. Om nej, förklara varför barn inte tillfrågats.